

Soạn văn bài Câu trần thuật đơn có từ là- Ngữ văn lớp 6

I. Đặc điểm của câu trần thuật đơn có từ LÀ

Câu 1 – Đặc điểm của câu trần thuật đơn có từ LÀ (Trang 114 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Xác định chủ ngữ, vị ngữ trong các câu sau:

a) Bà đỡ Trần là người huyện Đông Triều.

(Vũ Trinh)

b) Truyền thuyết là loại truyện dân gian kể về các nhân vật và sự kiện có liên quan đến lịch sử thời quá khứ, thường có yếu tố tưởng tượng kì ảo.

(Theo Ngữ văn 6, tập một)

c) Ngày thứ năm trên đảo Cô Tô là một ngày trong trời, sáng sủa.

(Nguyễn Tuân)

d) Đẻ Mèn trên chị Cốc là đại.

Trả lời:

Phân tích thành phần chủ ngữ, vị ngữ:

Chủ ngữ	Vị ngữ
Bà đỡ Trần	Là người huyện Đông Triều
Truyền thuyết	là loại truyện dân gian ... tưởng tượng kì ảo.
Ngày thứ năm trên đảo Cô Tô	là một ngày trong trời, sáng sủa
Đẻ Mèn trên chị Cốc	là đại

Câu 2 – Đặc điểm của câu trần thuật đơn có từ LÀ (Trang 114 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Vị ngữ của các câu trên do những từ hoặc cụm từ loại nào tạo thành?

Trả lời:

Các vị ngữ đều có từ là kết hợp với cụm danh từ

Vị ngữ ở các câu trên do cụm:

a) Từ là + cụm danh từ (người huyện Đông Triều)

- b) Từ là + cụm danh từ (loại truyện dân gian)
- c) Từ là + cụm danh từ (một ngày trong trời, sáng sủa)
- d) Từ là + tính từ (dại)

Câu 3 – Đặc điểm của câu trần thuật đơn có từ LÀ (Trang 114 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Chọn những từ hoặc cụm từ phù hợp thích hợp cho sau đây điền vào trước vị ngữ của các câu trên: không, không phải, chưa, chưa phải.

Trả lời:

- a) Bà đỡ Trần (không) là người huyện Đông Triều.
- b) Truyền thuyết (không phải) là loại truyện dân gian kể về nhân vật... kì ảo.
- c) Ngày thứ năm trên đảo Cô Tô (không phải) là ngày trong trời, sáng sủa.
- d) Dế Mèn trêu chị Cốc (chưa phải) là dại.

II. Các kiểu câu trần thuật đơn có từ LÀ

Câu 1 – Các kiểu câu trần thuật đơn có từ LÀ (Trang 115 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Đọc lại các câu vừa phân tích ở phần I và trả lời câu hỏi:

Vị ngữ của câu nào trình bày cách hiểu về sự vật, hiện tượng, khái niệm nói ở chủ ngữ?

Trả lời:

Câu (2) vị ngữ trình bày cách hiểu về sự vật hiện tượng, khái niệm nói ở chủ ngữ.

Câu 2 – Các kiểu câu trần thuật đơn có từ LÀ (Trang 115 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Vị ngữ của câu nào có tác dụng giới thiệu sự vật, hiện tượng, khái niệm nói ở chủ ngữ?

Trả lời:

Câu (1) giới thiệu sự vật, hiện tượng, khái niệm nói ở chủ ngữ.

Câu 3 – Các kiểu câu trần thuật đơn có từ LÀ (Trang 115 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Vị ngữ của câu nào miêu tả đặc điểm, trạng thái của sự vật, hiện tượng, khái niệm nói ở chủ ngữ?

Trả lời:

Câu (3) miêu tả đặc điểm, trạng thái của sự vật, khái niệm nói ở chủ ngữ.

Câu 4 – Các kiểu câu trần thuật đơn có từ LÀ (Trang 115 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Vị ngữ của câu nào thể hiện sự đánh giá đối với sự vật, hiện tượng, khái niệm nói ở chủ ngữ?

Trả lời:

Câu (4) vị ngữ thể hiện sự đánh giá đối tượng, sự vật, hiện tượng.

III. Luyện tập

Câu 1 – Luyện tập (Trang 115 – 116 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Tìm câu trần thuật đơn có từ là trong những câu dưới đây:

a) Hoán dụ là gọi tên sự vật, hiện tượng, khái niệm bằng tên của một sự vật, hiện tượng, khái niệm khác có quan hệ gần gũi với nó nhằm tăng sức gợi hình, gợi cảm cho sự diễn đạt.

(Ngữ văn 6, tập hai)

b) Người ta gọi chàng là Sơn Tinh.

(Sơn Tinh, Thủy Tinh)

c) Tre là cánh tay của người nông dân [...] Tre còn là nguồn vui duy nhất của tuổi thơ. [...] Nhạc của trúc, nhạc của tre là khúc nhạc của đồng quê.

(Thép Mới)

d) Bồ các là bác chim ri.

Chim ri là dì sáo sậu.

Sáo sậu là cậu sáo đen.

Sáo đen là em tu hú.

Tu hú là chú bồ các.

(Đồng dao)

đ) Vua nhớ công ơn phong là Phù Đổng Thiên Vương và lập đền thờ ngay ở quê nhà.

(Thánh Gióng)

e) Khóc là nhục. Rên, hèn. Van, yếu đuối

Và đại khờ là những lũ người câm

Trên đường đi như những bóng âm thầm

Nhận đau khổ mà gởi vào im lặng.

(Tố Hữu)

Trả lời:

Câu trần thuật đơn có từ là:

Chủ ngữ	
Hoán dụ	Là gọi tên sự vật.. sự diễn đạt
Người ta	Gọi chàng là Sơn Tinh
Tre	Còn là nguồn vui... tuổi thơ
Nhạc của trúc, nhạc của tre	Là khúc nhạc đồng quê
Bồ các	Là bác chim ri
Vua	Nhớ công ơn phong là Phù Đổng.. quê nhà.

Khóc	Là nhục
Rên	Hèn
Van	Yếu đuối
Dại khờ	Là những lũ người câm

Câu 2 – Luyện tập (Trang 116 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Xác định chủ ngữ, vị ngữ trong những câu trần thuật đơn có từ là vừa tìm được. Cho biết các câu ấy thuộc những kiểu nào.

Trả lời:

- a) Kiểu câu định nghĩa
- b) Kiểu câu giới thiệu
- c) Kiểu câu miêu tả
- d) Kiểu câu giới thiệu
- đ) Kiểu câu miêu tả
- e) Kiểu câu đánh giá

Câu 3 – Luyện tập (Trang 116 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Viết một đoạn văn từ năm đến bảy câu miêu tả một người bạn của em, trong đoạn văn có ít nhất một câu trần thuật đơn có từ là. Nêu tác dụng của câu trần thuật đơn có từ là trong đoạn văn.

Trả lời:

Nam là cậu bạn thân nhất của tôi thời cấp ba. Cậu bạn thường xuyên tập luyện thể thao nên chân tay luôn săn chắc, dáng người khỏe mạnh. Đôi mắt luôn sáng lấp lánh toát lên vẻ thông minh, hóm hỉnh. Mái tóc cắt gọn gàng ôm lấy gương mặt hơi bầu bĩnh của bạn. Trong học tập bạn được mệnh danh là “thần đồng Toán học” vì bạn học rất giỏi môn này và thường xuyên giúp các bạn trong lớp. Ngoài việc học Nam thường xuyên tham gia các hoạt động tập thể. Bạn là chân sút cừ trong đội bóng của trường. Em rất vui và hạnh diện vì có người bạn tốt như Nam.